

ภาพโลก

ปรีชา เปียมพงษ์สาบต์ ... เรื่อง

๓/๖ สงครามยูโกสลาเวีย

● โจมตีของนักฆ่าแห่งบอลข่าน

ประธานาธิบดีโลโบคาน มิโลเชวิช ผู้สั่งการให้มีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่ยูโกสลาเวียบอสเนียและโคโซโว

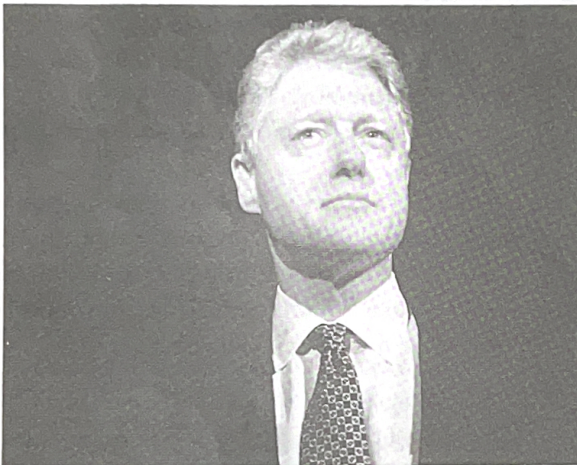

● แผนที่โคโซโวแคว้นหนึ่งในอาณาจักรของยูโกสลาเวีย อยู่ใกล้อัลบาเนีย และมาเซโดเนีย

ทหารโคโซวร้ายของเซอร์เบีย “การโจมตีของเรามีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ หนึ่งต้องแสดงให้เห็นว่า นาโตต่อต้านการรุกรานของเซอร์เบีย สองต้องการป้องกันไม่ให้นายมิโลเชวิชทำลายล้างโคโซโว และสามต้องการทำลายสมรรถนะของเซอร์เบียในการทำสงครามครั้งต่อไปในอนาคต”

หลังจากทำการโจมตีทางอากาศอย่างหนัก มาเกือบ 10 วันประธานาธิบดียูโกสลาเวีย นายมิโลเชวิชก็ยังไม่แสดงอาการว่าจะยอมแพ้แต่ประการใด กองบัญชาการนาโตแถลงว่า นาโตจะทำการโจมตีต่อไปจนกว่า นายมิโลเชวิชจะยุติ “การฆ่าฟันชาวละล้างเผ่าพันธุ์” (The ethnic cleansing)

“สงครามล้างเผ่าพันธุ์ในโคโซโว: นาโต VS. ยูโกสลาเวีย

● คลินตัน :

“นาโตจะทำการโจมตียูโกสลาเวียจนกว่า มิโลเชวิชจะยุติการฆ่าล้างประชาชนโคโซโว”

ท่ามกลางการโจมตีทางอากาศ ชาวเซิร์บในยูโกสลาเวียมีความรู้สึกว่าการโจมตีกำลังรุกรานประเทศชาติของพวกเขา ซึ่งพวกเขาพร้อมที่จะลุกขึ้นสู้ และพร้อมที่จะยอมตายเพื่อแผ่นดินโคโซโว ปัญหามีอยู่ว่า ทหารนาโต (ซึ่งประกอบด้วยอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี) พร้อมที่จะตายเพื่อโคโซโวหรือไม่?

โคโซโวสำคัญอย่างไร?

โคโซโวต้องการ

อิสรภาพ

โคโซโว (KOSOVO) เป็นแคว้นที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานในคาบสมุทรบอลข่าน ชาวเซิร์บและชาวพื้นเมืองอัลบาเนียอยู่ที่นั่นมาหลายร้อยปีแล้ว เมื่อปี ค.ศ. 1389 ชาวตุรกีได้บุกมาทำลายกองทัพของชาวเซิร์บ ทำให้ชาวเซิร์บต้องอพยพขึ้นเหนือไปอยู่ที่เซอร์เบีย แต่พวกเขาก็ยังมีความรู้สึกว่าการโคโซโวคือถิ่นกำเนิดอารยธรรมของตน และความรักที่มีต่อแผ่นดินนี้บอกพวกเขาว่า

ตายเพื่อโคโซโว

หลังจากการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาริวกฤตการณ์ในโคโซโว (ยูโกสลาเวีย) ล้มเหลวลง กองทัพนาโตได้ส่งฝูงบินรบและซีปนาวุธ เข้าโจมตีพื้นที่ต่าง ๆ ของเซอร์เบีย และโคโซโวอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนมีนาคมจนถึงต้นเดือนเมษายน

องค์การนาโตตั้งขึ้นมาครบรอบ 50 ปีแล้ว ครั้งนั้นนับว่าเป็นครั้งแรกที่นาโตได้มีโอกาสไปปฏิบัติการทางสงคราม ซึ่งอยู่นอกเขตของโลกตะวันตกไม่มีใครรู้ว่านาโตต้องการอะไร จากการโจมตีทางอากาศครั้งนี้

ประธานาธิบดีบิล คลินตันกล่าวว่า นาโตต้องการหยุดยั้งความ

จะไม่มีวันยอมเสียโคโซโวให้แก่ใคร สำหรับประวัติศาสตร์ยุคใหม่ในปี 1929 โคโซโวได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรยูโกสลาเวีย หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โคโซโวเป็นรัฐฯ หนึ่งในเครือของยูโกสลาเวียซึ่งมีการปกครองแบบสังคมนิยม ทุกวันนี้มีประชากรอยู่ในโคโซโวประมาณ 2 ล้านคน 90% เป็นชาวพื้นเมืองอัลบาเนียซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม 10% เป็นชาวเซิร์บ

เมื่อปี 1974 รัฐธรรมนูญยูโกสลาเวียเคยให้โคโซโวเป็นรัฐปกครองตนเองมาแล้ว ปี 1989 ประธานาธิบดีมีโลเชวิชประกาศยกเลิกการปกครองตนเอง เพื่อเอาใจชาวเซิร์บ 10% ที่อยู่ที่นั่น และพยายามส่งเสริมให้ชาว

● ชาวอัลบาเนียต้องถูกฆ่าตายเป็นประจำจากฝีมือของประธานาธิบดีมีโลเชวิช และหน่วยล่าสังหารของเขา

◀ นี่คือโฉมหน้าของผู้ลี้ภัยสงครามในโคโซโว ซึ่งมีจำนวนเกินครึ่งล้านคนแล้ว

● 90% ของชาวโคโซโวเป็นชนพื้นเมืองเชื้อชาติอัลบาเนีย

เซิร์บเข้าไปตั้งถิ่นฐานมากขึ้นในโคโซโว ในขณะที่เดียวกันก็พยายามกดขี่ข่มเหงชาวอัลบาเนียจนในที่สุดการต่อต้านชาวเซิร์บได้เกิดขึ้นทั่วไป ปี 1992 ชาวพื้นเมืองอัลบาเนียได้ลงประชามติให้โคโซโวแยกตัวออกจากยูโกสลาเวีย ประธานาธิบดีมีโลเชวิชได้ตอบด้วยการปราบปราม ในปี 1998 ส่วนหนึ่งของชาวพื้นเมืองได้เข้าป่าไปร่วมกับ "กองทัพปลดแอกโคโซโว" ดำเนินการต่อสู้ด้วยอาวุธเพื่อต่อต้านการปราบปรามของมีโลเชวิช ดังนั้นวิกฤตการณ์จึงเกิดขึ้นแบบขยายวงจนกลายเป็นการสู้รบที่นองเลือดผู้คนนับ 6 แสนคนต้องลี้ภัยสงคราม การละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยตำรวจ และกองทัพของเซอร์เบีย ปรากฏเป็นข่าวใหญ่ทั่วโลกในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

▶ แผนสันติภาพ ที่ล้มเหลว

บางคนอาจสงสัยว่า ทำไมสหรัฐอเมริกา และนาโตจึงให้ความสำคัญสูงแก่โคโซโว วิกฤตการณ์แบบนี้ไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อดุลยภาพทางอำนาจของโลก อะไรที่เกิดขึ้นในโคโซโว ก็เป็นเรื่องท้องถิ่นจำกัดวงแคบๆ เท่านั้นเอง แต่ประธานาธิบดีคลินตันมองว่าความโหดร้ายทารุณของเซอร์เบียกำลังขยายวงกว้างมากขึ้น และอาจก่อให้เกิดประกายไฟลุกลามไปทั่วคาบสมุทรบอลข่าน ซึ่งจะเป็นการกระเทือน ความมั่นคงของยุโรปทั้งหมด

เมื่อ ปี 1995 วิกฤตการณ์ในบอสเนียได้ยุติลงอันเกิดจากสัญญา

สันติภาพที่เมือง DAYTON แต่คราวนั้นโคโซโวยังเงียบอยู่ เมื่อเดือนตุลาคมปีที่แล้ว ประธานาธิบดีมีโลเชวิช ซึ่งกำลังปราบปรามชาวอัลบาเนียในโคโซโวอย่างเมามันได้สัญญาว่าจะถอนกำลังออกจากโคโซโว แต่พอมาถึงต้นปีนี้ ก็เริ่มปราบปรามหนักขึ้น จนต้องมีการประชุมกันเพื่อสร้างสันติภาพ แต่สุดท้ายทั้ง 3 ฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ :

● สหรัฐอเมริกาต้องการให้โคโซโวเป็นรัฐปกครองตนเอง ไม่ต้องแยกตัวจากยูโกสลาเวีย และต้องการให้มีลิเชวิชยอมรับกองกำลังนาโตให้เป็นกองกำลังรักษาสันติภาพในโคโซโว

- มิโลเชวิชต้องการให้โคโซโวเป็นส่วนหนึ่งของยูโกสลาเวียภายใต้การควบคุมของชาวเซิร์บ และไม่เห็นด้วยที่จะให้กองทัพนาโตเข้าไปดูแลพื้นที่ของโคโซโว

- ชาวพื้นเมืองอัลบาเนีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กองทัพปลดแอกโคโซโว ต้องการให้เซอร์เบียยุติการทารุณกรรม และเร่งรัดให้โคโซโวเป็นประเทศที่อิสระจากยูโกสลาเวีย

ชาวเซิร์บไม่อาจจะยอมรับแผนสันติภาพ (ที่เจรจากันที่ปารีส) เพราะจะเป็นการปูทางให้โคโซโวกลายเป็นประเทศอิสระในที่สุดและชาวเซิร์บก็ไม้อาจยอมรับกองทัพนาโตได้ เพราะจะดูเหมือนว่านาโตเข้ามายึดครองดินแดนของเซอร์เบีย ในประวัติศาสตร์ชาวเซิร์บได้ต่อต้านผู้รุกรานมาอย่างโชกโชนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นตุรกี เยอรมนี หรือ สตาลิน สำหรับชาวพื้นเมืองอัลบาเนีย หรือ KLA พวกเขาเห็นด้วยกับแผนสันติภาพ เพราะจะเป็นขั้นตอนหนึ่งไปอิสรภาพและถ้าชาวเซิร์บปฏิเสธแผนการนี้ เซอร์เบียก็จะถูกโจมตีทางอากาศอย่างรุนแรง ซึ่งจะทำให้เซอร์เบียอ่อนกำลังลงไป

ขนาดของความขัดแย้ง

● นายกรัฐมนตรีปริมาคอฟและประธานาธิบดีเบลคซัน ประณามนาโตและคลืนต้นว่ารุกรานยูโกสลาเวีย ทำให้วิกฤตการณ์เลวร้ายลง รัสเซียประกาศยืนอยู่ข้างยูโกสลาเวียแต่ก็ไม่กล้าส่งกองทัพมาสู้กับนาโต

● นายกรัฐมนตรีอังกฤษ โธนี่แบลร์ ประณามมิโลเชวิชว่าเป็นตัวการก่อการนองเลือดในบอสซา

● ชาวโคโซโวเรียกร้องให้นาโตโจมตีทางอากาศเพื่อสกัดกองทัพเซอร์เบีย

หลังจากการโจมตีทางอากาศแล้วอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป? สหรัฐและนาโตหวังไว้ว่า ประธานาธิบดีมิโลเชวิช อาจจะอ่อนส้าง ยอมรับแผนสันติภาพที่ประกันการปกครองตนเองให้แก่โคโซโว แต่จนถึงบัดนี้ มิโลเชวิชยังคงแสดงความแข็งกร้าวเหมือนเดิม และทำการปราบปรามชาวอัลบาเนียหนักยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้กองทัพนาโต ต้องขยายเป้าหมายของการโจมตีทางอากาศ แต่สักวันหนึ่ง มิโลเชวิชคงจะต้องยอมกลับมาที่โต๊ะเจรจากับการเมือง ส่วนจะยอมรับข้อเรียกร้องของชาวโคโซโวหรือไม่นั้น ยังเป็นที่น่าสงสัยอยู่มาก

นักวิเคราะห์คาบสมุทรบอลข่านพยากรณ์ว่า ทั้ง 2 ฝ่ายคงไม่มีทางตกลงกันได้ง่าย ๆ และคงจะต้องใช้เวลานานถึง 10-15 ปีกว่าจะมีเสถียรภาพและสันติภาพเกิดขึ้นในโคโซโว ประธานาธิบดีรัสเซียบอริสเยลต์ซิน กล่าวว่า การโจมตีทางอากาศต่อยูโกสลาเวีย เป็นการกระทำที่ผิดพลาดอย่างยิ่ง เพราะทำให้วิกฤตการณ์ลุกลามใหญ่โตมากขึ้น ซึ่งนายเฮนรี คิสซิงเจอร์ ก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน

ไม่ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร สิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับคนที่ชื่อว่า สโลโบดัน มิโลเชวิช เขากล่าวกับทูตพิเศษของสหรัฐ (นายฮอลบรูค) ว่า "ข้าพเจ้าเข้าใจดีว่า อะไรจะเกิดขึ้น แน่แน่นอนพวกคุณ จะโจมตีเรา พวกคุณเป็นชาติที่ใหญ่ทรงอำนาจ พวกคุณจะโจมตีเราอย่างไรก็ได้ อยู่แล้ว" และนายมิโลเชวิชก็ยังแข็งกร้าวต่อไปหลังจากถูกโจมตีมา 10 วัน

● หน่วยล่าสังหารของมิโลเชวิช กำลังปฏิบัติการกวาดล้างหมู่บ้านของชาวพื้นเมืองอัลบาเนีย-กลใกล้สำคัญในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

● คนส่วนหนึ่งเข้าร่วม "กองทัพปลดแอกโคโซโว" เพื่อจับอาวุธลุกขึ้นสู้ต่อต้าน เซอร์เบีย

นักฆ่าแห่งบอลข่าน

นายสโลโบดาน มิโลเชวิช (Slobodan Milosevic) ได้ชื่อว่าเป็น "นักฆ่าแห่งคาบสมุทรบอลข่าน" ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเขาได้ก่อสงคราม 4 ครั้งด้วยกัน โดยมีความใฝ่ฝันว่า จะต้องสร้างอาณาจักรเซอร์เบียที่ยิ่งใหญ่ (Greater Serbia) ขึ้นมาให้ได้ นาย มิโลเชวิช ได้กลายเป็นผู้เผด็จการที่ชั่วร้ายที่สุดนับตั้งแต่กำแพงเบอร์ลินล่มสลาย การฆ่าฟันประชาชน 250,000 คน ในบอสเนียและโครเอเชีย เป็นผลงานที่ดังที่สุดของเขา ในขณะที่เดียวกัน เขาก็เปิดไฟเขียวให้ลูกสมุนเซิร์บทำการทารุณกรรมต่อประชาชนในบอสเนีย โครเอเชีย และโคโซโว อย่างกว้างขวางทั่วประเทศยูโกสลาเวียผู้คนนับล้านต้องละทิ้งถิ่นฐานบ้านเรือนหนีภัยคุกคามจากนายมิโลเชวิช ใคร ๆ จึงเรียกเขาว่า "นักฆ่าล้างเผ่าพันธุ์" หรือ The Ethnic Cleaser

นายมิโลเชวิช เกิดที่เซอร์เบีย ปี 1941 ศึกษากฎหมายจากมหาวิทยาลัยเบลเกรด หลังจากนั้นเข้ามามีหน้าที่ระดับสูงในรัฐวิสาหกิจและธนาคารในกรุงเบลเกรด ปี 1984 ได้รับตำแหน่งเป็นประธานพรรคคอมมิวนิสต์ของเซอร์เบีย พอถึงพรรคคอมมิวนิสต์ล่มสลาย เขาก็ทำตัวกลายเป็นนักชาตินิยมเซอร์-

เบียหัวรุนแรง ซึ่งเป็นที่ถูกใจของประชาชนชาวเซิร์บทั่วไป จนในปี 1989 เขาได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีแห่งเซอร์เบียและปี 1997 ได้เป็นประธานาธิบดีแห่งยูโกสลาเวีย

นักวิเคราะห์การเมืองในคาบสมุทรบอลข่านมองว่าสิ่งที่นายมิโลเชวิชรักมากที่สุดก็คือ "อำนาจ" และเขาพร้อมจะทำทุกอย่างเพื่อที่จะรักษาอำนาจเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นเกิดขึ้นท่ามกลางความตายหรือความหายนะ การโจมตีทางอากาศของนาโตอย่างต่อเนื่องมากกว่า 1 อาทิตย์ ไม่ได้ทำให้นายมิโลเชวิชสิ้นสะเทือนเลย ตรงกันข้าม ประชาชนชาวเซิร์บส่วนใหญ่ยังคงจงรักภักดี และสนับสนุนให้เขาดำรงอยู่ในอำนาจต่อไปอีกนาน

● ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา การทำลายล้างของทหารตำรวจชาวเซิร์บ ได้ผลักดันให้ชาวอัลบาเนียในโคโซโวต้องละทิ้งบ้านเรือนนับแสนคน

นายริชาร์ด ฮอลบรูค (Richard Holbrooke) ทูตพิเศษของสหรัฐซึ่งเคยพบกับนายมิโลเชวิชมาหลายครั้งแล้วในการเจรจาสันติภาพของบอสเนียเล่าให้นักข่าวนิวส์วีคฟังว่า การเจรจากับนายมิโลเชวิชในกรณีของโคโซโวเต็มไปด้วยความยากลำบาก เขายอมรับว่านายมิโลเชวิชเป็นบุคคลอันตรายอย่างยิ่ง ในกรณีนี้ทั้ง 2 ฝ่ายตกลงกันไม่ได้เพราะมองสถานการณ์ไม่เหมือนกัน ทางฝ่ายตะวันตกมีความเห็นว่า กองกำลังชาวเซิร์บทำการทารุณกรรมต่อประชาชนเชื้อสายอัลบาเนียในโคโซโวก่อให้เกิดการฆาตกรรมและการขับไล่ประชาชนออกจากบ้านเรือนอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะยุติได้ก็ต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง นั่นคือ นาโตต้องเข้ามาควบคุมสถานการณ์ หรือต้องโจมตีทางอากาศ นายมิโลเชวิชมองว่าทางการยูโกสลาเวียไม่ได้ทำร้ายประชาชนโคโซโว ผู้ที่ทำลายสันติภาพคือ "ผู้ก่อการร้าย" ของ KLA (องค์การปลดปล่อยโคโซโว) ต่างหาก นายฮอลบรูค มีความรู้สึกที่ นายมิโลเชวิชเข้าใจดีว่า คราวนี้เขาต้องโจมตีทางอากาศแน่ และเขาก็จะไม่มีวันยินยอมอ่อนข้อให้แก่เขาได้เลย พร้อมกับบอกว่า จอมพลตีโตแห่งยูโกสลาเวียก็ไม่ยอมรับคำสั่งการของสตาลินเหมือนกัน

